

УКРМЕТАЛУРГПРОМ

12.04.2021 АК-540

вул. Воздвиженська 22, оф. 2, Київ 04071
телефон +38 (044) 279 05 25
office@ukrmetprom.org
www.ukrmetprom.org

**Прем'єр-міністру України
Д.А.ШМИГАЛЮ**

Копія:

**Віце-прем'єр-міністру з питань європейської та євроатлантичної інтеграції
О.В.СТЕФАНИШИНІЙ**

**Віце-прем'єр-міністру України –
міністру з питань стратегічних галузей промисловості України
О.С.УРУСЬКОМУ**

**Міністру розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
І.Р.ПЕТРАШКУ**

**Міністру Фінансів України
С.М.МАРЧЕНКУ**

**Міністру інфраструктури України
В.А.КРИКЛЮ**

**В.о. міністра енергетики України
Ю.Ю.ВІТРЕНКУ**

**Міністру захисту довкілля та природних ресурсів України
Р.Р.АБРАМОВСЬКОМУ**

**Міністру закордонних справ України
Д.І.КУЛЕБІ**

*Щодо неприпустимості погодження проекту розпорядження
КМУ «Про схвалення Другого національно визначеного внеску
України до Паризької угоди» центральними органами виконавчої
влади у редакції, що пропонується*

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Користуючись нагодою, дозвольте від імені багатотисячного колективу вітчизняного гірничо-металургійного комплексу засвідчити Вам повагу, та звернутися щодо наступного.

30 березня 2021 р. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (Міндовкілля) надіслало центральним органам виконавчої влади (ЦОВВ) на погодження проект розпорядження КМУ «Про схвалення Другого національно визначеного внеску України до Паризької угоди», відповідно до якого пропонується встановити **НВВ2 на рівні 35% від рівня викидів ПГ у 1990 році** (скорочення до 2030 року викидів ПГ на **65%**). Зазначений документ підготовлено в порядку виконання зобов'язань з боку України

як сторони рамкової конвенції ООН про зміну клімату та країни-підписанта Паризької угоди щодо оновлення цілей стосовно скорочення викидів парникових газів в режимі НВВ2 – національного визначеного внеску. Проте, поточною метою України (НВВ1) було скорочення викидів парникових газів (ПГ) до 2030 р. до **рівня 60% від 1990 р.** (тобто, скорочення на **40%**).

Запропоновані Міндовкілля параметри НВВ2 є надто завищеними, необґрунтованими, вони несуть загрозу соціально-економічній стабільності та національній безпеці України. Для прикладу, в кінці 2020 р. Європейський Союз, з урахуванням ускладнення ситуації, яка склалася в усіх без винятку секторах європейської економіки, поставив за мету досягнути до 2030 р. викидів у **45% від рівня 1990 р.** – і це при тому, що їх попередня ціль була тотожною з українською, тобто, **60% від рівня 1990 р.**

Вважаємо, що **пропозиції Міндовкілля щодо підвищеного НВВ2 є неприйнятними** через:

- безпідставну амбітність кліматичних зобов'язань у світлі принципів та прав держав, визначених нормами Паризької кліматичної угоди, принципів сталого розвитку ООН та у порівнянні з іншими головними емітентами парникових газів, включаючи ключового українського торговельного партнера - ЄС;

- відсутності економічного обґрунтування запропонованих кліматичних зобов'язань;
- неузгодженість з нещодавно прийнятою КМУ Національною економічною стратегією 2030;

- відсутність чіткого плану заходів з декарбонізації відповідних секторів економіки;
- відсутність передбачених джерел фінансування, необхідних для досягнення цих цілей – ані з бюджету України, ані з зовнішніх джерел;

- відсутність оцінки соціальних наслідків прискореної декарбонізації, зокрема, росту цін на енергоносії для населення, а також закриття вугільних регіонів.

У запропонованому моделюванні НВВ2 майже повністю відсутні конкретні механізми та джерела фінансування заходів в рамках досягнення кліматичних цілей України.

Розмір необхідних капітальних інвестицій протягом 2020-2030 рр. оцінюється у 102 млрд євро. При цьому зазначається, що ці цифри потребують більш детальних прорахунків та не включає інвестицій у транспортному секторі (у попередніх сценаріях моделювання необхідна сума інвестицій у транспортному секторі перевищувала 200 млрд євро). Загалом, результати представлених раніше сценаріїв моделювання скорочення викидів ПГ передбачали вкладення протягом 2020-2030 рр. інвестицій у розмірі від 292 млрд євро (сценарій скорочення ПГ до 46% від рівня 1990 р.) до 379 млрд євро (сценарій скорочення ПГ до 28%).

За умови встановлення цілей необхідно також забезпечити джерела фінансування заходів і перелік програм/механізмів стимулювання скорочення викидів ПГ в секторах економіки. Також потрібно враховувати, що таке фінансування не може бути забезпечено виключно приватним сектором. Отже, наразі не визначені конкретні джерела інвестування скорочення викидів ПГ, і запропоновані цілі є практично нічим не підтвердженою декларацією, яку неможливо виконати.

Наприклад, один з найбільших торговельних партнерів України - Європейський Союз, ставлячи власні кліматичні цілі, на 2/3 передбачає їх фінансування за рахунок бюджетних коштів. Відтак, вбачається доцільним і в Україні перевести в практичну площину питання залучення коштів на цілі декарбонізації із загального та місцевих бюджетів, реінвестування податку на викиди CO₂ та залучення зовнішніх інвестицій і міжнародної допомоги.

Сценарій скорочення викидів ПГ, запропонований Міндовкілля, не враховує в повній мірі потенційного економічного зростання, яке закладене затвердженою урядом Національною економічною стратегією до 2030 року. Сценарій передбачає економічне зростання в межах 4 відсотків, в той час як затверджений урядом зазначений стратегічний документ затверджує відповідний показник на рівні 7 відсотків. Подібні розбіжності між показником НВВ-2 та затвердженими урядом економічними цілями держави не є припустимими. Крім цього, основні галузеві стратегічні документи, такі, як Енергетична стратегія, Транспортна стратегія зараз активно переглядаються, зважаючи на зміну обставин (окупація частини території України, коронавірусна пандемія тощо.) – тобто, проект НВВ-2 створено в умовах великої невизначеності.

Наразі в Україні спостерігаються труднощі з розвитком відновлювальних джерел. Міндовкілля робить ставку на розвиток альтернативної енергетики, водночас борги перед виробниками відновлюваної енергетики у нашій державі складають понад 17 млрд грн. Це вже негативно позначилось на інвестиційному кліматі - криза неплатежів за вироблену «зелену» електроенергію стала однією з причин падіння економіки України у 2020 р., оскільки рівень прямих іноземних інвестицій у державу значно зменшився. В Україні досі немає дорожньої карти з розвитку «зеленої енергетики», саме тому дискусія навколо проекту НВВ-2 має враховувати і цей фактор. Трансформація енергетичного сектору має відбуватися із забезпеченням економічно прийнятної ціни та стійкості енергосистеми.

Згідно статті 4 пункту 11 Паризької кліматичної угоди, країна у будь-який момент може оновити свої цілі до більш амбітних. Термін визначення зобов'язань в рамках Другого НВВ може не сягати далі 2030 р. Так, відповідно до Паризької угоди, кожна з країн-підписантів повинна повідомляти національно визначений внесок кожні п'ять років, тобто, цей документ регулярно оновлюватиметься з огляду на статус виконання цілей, нових макроекономічних даних та розвитку технологій. Враховуючи негативні явища в економіці, спричинені, в т.ч., пандемією COVID-19, наразі варто обрати прагматичний підхід до встановлення рівня амбітності цілей з скорочення викидів ПГ та не виходити за межі періоду 2020-2030 рр.

За оцінками МВФ, Україна посідає 112 місце у світі за рівнем ВВП на душу населення. За висновками Growth from Knowledge, Україна - найбідніша країна Європи. Паризькою угодою не передбачено рівну відповідальність між розвиненими та багатими країнами, країнами, що розвиваються та бідними країнами. Наразі Україна не входить у перелік багатих європейських країн, але, згідно проекту НВВ-2 від Міндовкілля, **планує взяти на себе більшу у порівнянні з економічно розвиненими країнами відповідальність за боротьбу зі зміною клімату (скорочення на 65% у порівнянні з європейськими цілями в 55%).**

Граничний строк подання Україною кліматичних цілей в рамках щорічної конференції учасників Рамкової конвенції ООН з питань змін клімату визначено до 31 жовтня 2021 р., тож наразі є необхідний час, аби провести додаткові консультації з

зацікавленими сторонами - зокрема, міністерствами, представниками галузевих асоціацій та бізнесу, для визначенням конкретних пріоритетних проектів зі скорочення обсягів викидів в атмосферу, а також технологічних та фінансових можливостей щодо визначених цілей.

Таким чином, вважаємо за доцільне здійснювати підготовку проекту НВВ-2 з урахуванням можливостей щодо залучення необхідних інвестицій, а також з огляду на ріст економіки, який передбачає Національна економічна стратегія 2030.

З огляду на вищевказане, просимо Вас, шановний Денисе Анатолійовичу, не погоджувати відповідний проект Другого національно визначеного внеску України до Паризької угоди, представлений Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, та сприяти забезпеченню додаткового широкого галузевого обговорення цього проекту для пошуку балансу між досягненням кліматичних цілей та забезпеченням соціально-економічної стабільності та розвитку країни.

З повагою та сподіванням на Ваше розуміння та підтримку,

Президент

О.Ф.Каленков